

maa det vistnok endnu mere erkjendes, at en Vedbliven af dette Baand maatte betragtes som en heift paafaldende Anomalie, en Anomalie, der maaskee allerede har havt, men i alt Fald vistnok maa befrægtes at kunne faae meget mislige Følger. Det er upaatvibseligt en paafaldende Anomalie, naar det efter Grundloven staaer ethvert Medlem af Folketirken frit for at udtræde af denne og slutte sig til andre særegne kirkelige Samsfund, at det da er formeent de Medlemmer af Folketirken, der netop ønske at forblive i denne, blot at stille sig fra den Præst, som er ansat for den Menighed, hvori de boe, naar de ønske at slutte sig til en anden Præst af Folketirken, til hvem de have Tillid og Hengivenhed, og saaledes gjøre sig til Medlemmer af denne Præsts Menighed. Det er denne Frihed, som Lovforslaget gaaer ud paa at give, ligesom og uden Indskrænkning. Der er hertil kun knyttet saadanne Bestemmelser, som have deres Grund deels i Hensynet til den Betydning, som Kirkebøgenes Førelse har for den borgerlige Orden og de borgerlige Interesser, og deels i Hensynet til det Ubillige, som vilde være i Formindskelsen af Indtægterne for de nu ansatte Præster, saa længe de forblive i deres nuværende Embeder. Disse Bestemmelser og Grundene hertil ville findes omhandlede i de Motiver, der ledsage Lovforslaget, til hvilket jeg derfor skal henbise. Der er endnu kun een Side af Sagen, som jeg dog finder mig opfordret til allerede nu strax at dvæle nogle Øieblik ved. Navnet Sognebaandets Løsning, der vistnok antyder en Frihed, som Mange ville sætte Pris paa, — og forsaavidt vil Navnet være dem kjærkomment — kan ikke nægtes tillige at indeholde Noget, som idetmindste for Endeel har stillet sig som mindre godt, men dette beroer vistnok derypaa, at dette Navn paa ingen Maade fuldstændigt antyder, hvad der tilsigtes ved nærværende Foranstaltning. Det maa ikke oversees, at her ved Siden af Løsningen af et Baand, men dog af et udvortes, et tvungent Baand, tillige staaer Stiftelsen og Tilknytningen af et andet Baand, af et indre, et frivilligt Baand, der iøvrigt gaaer i samme Retning. Dette maa erkjendes ikke blot med Hensyn til de, som det tør forventes, Færre, der

ville finde sig opfordrede til at forlade deres Sognemenighed, idet disse jo dog ville indtræde som frivillige Medlemmer af en anden Menighed; men det Samme gjælder ogsaa fuldkomment med Hensyn til det, som man tør vente, overveiende Antal, som vil blive ved sin Sognemenighed og den Præst, som derved er beskiftet. Skjondt Alt her i ydre Henseende vil blive uforandret, kan det ikke nægtes, at der er foregaaet en væsentlig Forandring, en Forandring, som upaatvibseligt af Alle vil indrømmes at være til det Gode. Det er saaledes Tanken med dette Lovforslag, og det tør vist haabes ogsaa at ville blive Følgen deraf: at ingenlunde Forholdet mellem Menighed og Sjælsfører derved svækkes eller nedbrydes, men at det tværtimod styrkes; og denne Side af nærværende Foranstaltning troer jeg det derfor i høi Grad nødvendigt at fæste Blikket paa. Det maa nemlig ikke oversees, at enhver Foranstaltning, der kan tjene til at udvikle og styrke et sundt og bevidst Menighedsliv, maa ansees for i høi Grad vigtig, ikke blot i sig selv, men ogsaa med Hensyn til den uimodsigelige Trang, der er til, at Folketirken endelig maatte finde sin egen fuldstændige, afsluttede Ordning. Det er nemlig kun gjennem og af et saadant bevidst Menighedsliv, at en heldbringende Ordning af Folketirken kan ventes at ville fremgaae; men en saadan Ordning er jo dog ikke blot ønskelig, men i Grundloven udtrykkelig paabudt. Disse Bemærkninger, der iøvrigt nærmere ere udviklede i de Motiver, der ledsage Lovforslaget, har jeg troet at burde forudstikke, og der har hertil været saameget større Opfordring, som Ministeriet derved har faaet Leilighed til at antyde sin Stilling ligeoverfor disse Spørgsmaal, der have været gjorte til Gjenstand for en alvorlig og omfattende Drøftelse i den Commission, der nu for et Aar siden blev sammensat til Overvejelse af forskellige kirkelige Anliggender, hvilken Commission, som bekendt, bestod af flere af de meest ansete Geistlige i Folketirken, af Medlemmer af begge Rigsdagens Thing samt nogle andre Lægmand. Denne Commission har eenstemmigt udtalt sig for Løsningen af Sognebaandet, men saaledes, at ogsaa Commissionen har seet dette i Forbindelse med den